

שינוי שם מרכז ההסברה

הצעה להחלטה

מ ח ל י ט י ם, לשנות את שמו של "מרכז ההסברה – המטה לטקסים ולאירועים ממלכתיים" ל"המערך לטקסים ולאירועים ממלכתיים".

דברי הסבר

רקע:

מרכז ההסברה (לשעבר "מינהל ההסברה"), הוא גוף ממלכתי שהוקם במשרד ראש הממשלה בשנת 1954 בידי ראש הממשלה הראשון דוד בן-גוריון במטרה לרכז את פעולות ההסברה במדינה ולקדם את הטמעתה של הממלכתיות והמורשת הלאומית של ישראל.

ראשיתו של מינהל ההסברה ב"שירותי המודיעין", כינוי שניתן בקום המדינה לאמצעי ההסברה של ממשלת ישראל: שירות השידור ("קול ישראל"), לשכת העיתונות הממשלתית ושירות ההסברה. בנובמבר 1955 הועבר המינהל למשרד החינוך והתרבות, ובאוקטובר 1961 שב מינהל ההסברה למשרד ראש הממשלה ושונה שמו ל"מרכז ההסברה". במהלך השנים עבר המרכז ממשרד ראש הממשלה לאחריות משרדי ממשלה שונים ובכללם משרד החינוך והתרבות, משרד ההסברה והתפוצות, משרד התרבות והספורט, ובמרס 2023 הועבר בחזרה שטח הפעולה של המרכז למשרד ראש הממשלה.

בראשית דרכו, המרכז הוציא לאור מאות פרסומים בנושאי מורשת שונים שעסקו בהיסטוריה היהודית וישראלית; מאות כרזות שעסקו בנושאים שונים שאותם ביקשה המדינה לקדם ושיועדו לתלייה במוסדות ציבור ובבתי-ספר; בנוסף, המרכז קיים סיורי ידיעת הארץ לעולים חדשים והיה אחראי על מרכזי המבקרים בכנסת, בבית המשפט העליון ובבתי המשפט המחוזיים.

כיום המרכז משמש כפלטפורמה לקידום מורשת, ערכים לאומיים והעברת מסרים ממלכתיים ומשמש כזרוע הביצועית של הממשלה ושל "ועדת השרים לסמלים וטקסים" בכל הנוגע לתכנון ולביצוע הטקסים והאירועים הממלכתיים של ישראל.

בין הטקסים שהמרכז אחראי להם נכללים כל הטקסים הקשורים לחגים הלאומיים בישראל לרבות יום העצמאות, יום הזיכרון לחללי מערכות ישראל וחללי פעולות האיבה, יום השואה ויום ירושלים; ציוני תאריכים ואתרים לרבות יום איתוד ירושלים, יום שחרור אילת, טקס האזכרה הממלכתי ליוסף טרומפלדור, טקס האזכרה הממלכתי למעפילי הספינה "אגוז" וטקסי הזיכרון לנשיאים וראשי ממשלות שהלכו לעולמם.

על מנת לשקף לציבור נכונה את מוקדי פעילותו וליבת עשייתו של המרכז הנוגעת לתכנון ולביצוע הטקסים והאירועים הממלכתיים של מדינת ישראל, מוצע לשנות את שמו ל"המערך לטקסים ולאירועים ממלכתיים".

נתונים כלכליים והשפעה על משק המדינה

לא רלוונטי

גורם אחראי למעקב (בהחלטה שעל פי מהותה טעונה מעקב אחר ביצועה)

משרד ראש הממשלה

תקציב

לא רלוונטי

השפעת ההצעה על מצבת כח האדם

לא רלוונטי.

עמדת שרים אחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם

לא רלוונטי.

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

אין.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה

מצורפת.

סיווגים

סיווג ראשי: הצהרתי

תחום פעולה עיקרי: תרבות, סמלים וטקסים

מגיש: ראש הממשלה

ו' באלול התשפ"ג

23 באוגוסט 2023

היועצת המשפטית

ירושלים, ו' באלול, התשפ"ג

23 באוגוסט 2023

סימוכין: 3089000015

חוות דעת משפטית הנלווית להצעת החלטה לממשלהנושא הצעת ההחלטה:

שינוי שמו של "מרכז ההסברה - המטה לטקסים ולאירועים ממלכתיים" ל"המערך לטקסים ולאירועים ממלכתיים".

תמצית ההצעה בהתייחס להיבטי המשפטיים:

מרכז ההסברה הוא גוף ממלכתי שהוקם במשרד ראש הממשלה בשנת 1954 בידי ראש הממשלה הראשון דוד בן-גוריון, במטרה לרכז את פעולות ההסברה במדינה ולקדם את הטמעתה של הממלכתיות והמורשת הלאומית של ישראל. המרכז משמש כזרוע הביצועית של הממשלה ושל ועדת השרים לסמלים וטקסים המוקמת מכוח החלטת ממשלה בכל הנוגע לתכנון ולביצוע הטקסים והאירועים הממלכתיים של ישראל.

במהלך השנים עבר שטח הפעולה של המרכז ממשרד ראש הממשלה למשרדי ממשלה שונים לרבות משרד החינוך, משרד ההסברה והתפוצות ומשרד התרבות והספורט. ביום 19.3.2023 הועבר בחזרה שטח הפעולה של המרכז למשרד ראש הממשלה (החלטת הממשלה מס' 352), בהתאם לסמכות הממשלה לפי סעיף 31(ד) לחוק יסוד: הממשלה.

כפי שמובא בדברי ההסבר להצעה, בעקבות התמורות שחלו בשנים שחלפו מאז הקמתו של מרכז ההסברה, ועל מנת לשקף לציבור נכונה את מוקדי פעילותו וליבת עשייתו, הנוגעת לתכנון ולביצוע הטקסים והאירועים הממלכתיים של מדינת ישראל, מוצע לשנות את שמו ל"המערך לטקסים ולאירועים ממלכתיים".

קשיים משפטיים, ככל שישנם, ודרכי פתרון:

ההצעה אינה מעלה קשיים משפטיים.

עמדת היועצים המשפטיים של משרדים אחרים שהצעת ההחלטה נוגעת להם:

ההצעה אינה נוגעת למשרדים אחרים.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד שהשר העומד בראשו מגיש את ההצעה:

אין מניעה משפטית לאישור הצעת ההחלטה.

אורלי פישמן אורן, עו"ד

משנה ליועצת המשפטית